

Söýgi ädimleri / sonetler çemeni

Category: Kitapcy, Poemalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Söýgi ädimleri / sonetler çemeni SÖÝGI ÄDIMLERI

I.

Ömrüm damdy ak kagyzyň yüzüne,
Günler gözlerime guýdy sabryny.
Yaşap ýördüm ilmän yşkyň gözüne,
Bir güzel gyz süýjetdi meň labzymy.

Kalbymda üýtgeşik täze Gün dogdy,
Bedenime ýaýrady bir ýylylyk.
Söýginiň şarpygy maňa-da degdi,
Gitdim menem şol «şarpykdan» ulalyp.

Gyzaran ýaňagmy sypady ýeller,
Söýgä iki ýaňagymam tutdum men.
Yşkyň şarpygyny datmadyk bilmez,
Söýüp,
Seni söýüp, bagty utdum men.

Gözlem özge bagty gözlemez indi,
Günler şygyr bolup kalbyma siňdi.

II.

Günler şygyr bolup kalbyma siňdi.
Gözlerime ildi olar sen bolup.
Ömür ýaglygyň deý ýelpeselendi,
Dolduň kalba aýdym bolup, heň bolup.

...Her gün köçäňizi suwlap, sübseläp,
çykanyňda, güle dönýär ýodalar.
Bijesine seniň düşmegňi diläp,

Niçe oglan tebil tapar, ot alar.

Köçe däl, dünýämiz öwrüler ýaza,
Bagtdyr siziň köçäňizden gaýtmagam.
Duşanyň sebäpli sen gözel gyza,
Öwrendim zowladyp aýdym aýtmagam.

Yşkdan doly günleň basyp gözüne,
Çykjak bolsaň, sähra ine, düz, ine.

III.

Çykjak bolsaň, sähra, ine, düz, ine,
Keserip dur öňde ýşkyň synagy.
Yzynda selpedip, salyp öňüne,
Ykbal bizi neneň, niçik synady?!

Arzuwlarym saňa gelip togtady,
Senden başgaň arzuwyny etmedim.
Gözleň – syáa, gara saçlaň nogtady,
Men özümden geçip, saňa ätledim.

Günler – seň ýoluňda kakylan gazyk,
Men – söýgä dikilen iň ajap heýkel.
Bolarmy, heý, seni maňlaýa ýazyp,
Ýa-da maňlaýyňa ýazjagyň, heý, kim?

Bu sowal ýürege ok deý direldi,
Hiç bir güýç ýolumy saklamaz indi.

IV.

Hiç bir güýç ýolumy saklamaz indi,
Köce. Ýol hem çatryk. Öýleň diwary.
Men olardan parran geçirin şindi,
Ýazylar ýşkymyň terjimehaly.

Söýgi timarlady meniň ömrümi,
Hem juda düşnükli özür sürdüm men.
Kyn günlere asla dözmediň meni,

Hemem nä günlere rowa gördüň sen.

Ýagty ertirlere egnimi deňläp,
Bagta sary has dözümlü ýöredim.
Ýarasy açylan hassa deý iňläp,
Gysymynda saklap du:run ýüregim.

Hyjuw bar ýüregiň batly urşunda,
...Söýgi bar säheriň ümüs-tamşynda.

V.

Söýgi bar säheriň ümüs-tamşynda,
Ýylgyrşyňa meňzäp tylla Gün dogar.
Ýasmaksyz Güneşiň nazar salşynda,
Seniň yssy mähriň bar ýaly, meger.

Şapakdan reňk alan gyzyl köýnegiň
geýip, her gün säher gidersiň işe.
Adaty zat indi ýanyp-köýmegim,
Örtenmek däl indi uly bir piše.

Kalby dyňzap giden ýygra bulut men,
Ýagaryn böwrüni dilip gökleriň.
Seni gözläp, seni tapjak bolup men
Kän gezdim içinde seýilgähleriň.

Men kalbynda Günü göteren oglan,
Ýagty pikirlerim Gün bilen doglar.

VI.

Ýagty pikirlerim Gün bilen doglar,
Yşkymy jar eder bagdaky guşlar.
Günleriň her biri söýgüden boglan
çemenimdir – olar dilimden düşmez.

Ýazýaryn, ýüregim tapýar teselli,
Söýyärin, şeýdibem, ot alýar jiger.
Gursagym – köreýän otly kesindi,

Ol meni iru-giç gün-telbe eder.

Yşkym alaja deý dakyp boýnuma,
Söýgimi eşiklem deýin geýýärin.
Hiç düşünip bilmän yşkyň oýnuna,
Sergezdany bolup galdyn eýýamyň.

Bak, durmuş gözellik, bahar-ýaz onda,
Joşgun bar guşlaryň göge galşynda.

VII.

Joşgun bar guşlaryň göge galşynda,
Hyjuwmy göge çen göterer olar.
Ýylgyrar nurly Gün, támiz Aý şonda,
Gözlerime bolsa şöhlesi dolar.

Başym goýup asmanyň ak döşüne,
Ak bulutlar dälmi daşyemy gallan?!
Bu yşk diýip,
Söýgi diýip ýörşüme,
Saňa golaýlaşyp barýaryn, Allam!

Zemin düşelgämdir, külbämem – kösgüm.
Ýatmaz ýüregimiň owazy, heňi.
Ahyrsoň ugrunda elewrän yşkym,
Şahyrlyk hetdine ýetirer meni.

Ömrüň teňnesne çen harç edip, sowran,
Barmyka men ýaly yşksyran oglan?!

VIII.

Barmyka men ýaly yşksyran oglan?!

Hyýallam syganok ýer-göge, çäge.
... Ah, meni azaplar içinde dogran
Enem, gursagyma salanyň näme?!

Nämeden döşumi ýumruklamasy?!

Köňle yşkyň talaňyny saldyrdym.

Artdy jigerimiň gowgasy, sesi,
Ahyr ony bir gözele aldyrdym.

Şondan bärem dünýä aýlanyp ýörün,
Gözläp ýörün ýitigimi, geregmi.
Geçmişi agtaryp, geljegi dörüp,
Gören barmy şol ýitiren ýüregmi?!

Ýene ýollarda men, duşaryn belki,
Ýoluma çagyalar şapagyň reňki.

IX.

Ýoluma çagyalar şapagyň reňki,
Tijener ädimler, durlanar beýni.
Ruhumy terk etmez şatlyk hem gülki,
Giderin seň duşjak günlerňe çenli.

Günler maňa ýaşamaga bahana,
Yşksyz ömri, ýeri, nämä ýaratjak?!
Söýgi ruhum öwürdi gül bahara,
Şoldur meni juwan etjek, ýaş etjek.

Eý, nowjuwan yşkym, dur, biraz eglen,
Sensiz neneň bolar ýagdaýym, halym?!
Men – ömrünü saňa utdurana oglan,
Seň eliňde ýazlar terjimehalym.

Sen diýip ýyllardan parran geçen bar,
Dogjak Gün yşkymy dünýä güjeňlär.

X.

Dogjak Gün yşkymy dünýä güjeňlär.
Şöhleler men bolup alarlar daşyň.
Gün tyglary gülgün ýaňagyň ellär,
Ýeller elliřim deý sypalar başyň.

Asman gülüp duran ýagty ýüzümdir,
Aý – dodagym, saňa ýylgyryp bakan.

Guşlara bak, olar meniň özümdir,
Ganatyn ýaýarlar hut saňa baka.

Maňa nazar salsaň, salmasaň-da sen,
Göwnüm ýşka sary rowandyr, rowan.
Sen meniňki bolsaň, bolmasaň-da sen,
Men ýene söýmegmi ederin dowam.

Söýgi – pikirlermiň gelşigi, görki,
Setirlerim göge uçurar, belki.

XI.

Setirlerim göge uçurar, belki.
Iň gowy şygyrlam ýazylar onsoň.
Bolmasa bolmasyn günüm bol-telki,
Besdir, sen ýanymda,
ýadymda bolsaň!

Seni görjek bolup setirlerimde,
Şahyrlarça goşgy ýazyp ýörün men.
Saňa duşmak isläp ertirlerimde,
Düýbün deşdim geçmişiň hem düýnüş men.

Gijelerden aşyp, gündizden aşyp,
Menden öne geçen däldir Tahyram.
Seni söýen, bolar täzeden aşyk,
Seni söýen bolmabilsin şahyram.

Men deýin telbäni bolarmy geňlän?!

Günler meni bagtyň boýuna deňlär.

XII.

Günler meni bagtyň boýuna deňlär,
Olar menden ýasar täzeče bagty.
Ykbalymy ýşkyň ýüzüne ýelmäň,
Goý, olam gül açsyn, güllejek wagty.

Ýüregmi gyjyklap, oýarsyn bagtym

Kalbymda uklaşan duýgulaň baryn.
Men ýazaýyn, entek ýazmaly wagtym,
Ýogsam ýaşadykça garrap barýaryn.

Göwün mätäç bir hoşsurat didara,
Nätjek, ýşk jigerňi çümmükläp dursa.
Ýeri, kim bar halyň sorap-idäre,
Eden bar yhlasyň ýüzüňe ursa...

Ýşk alawna dözen ýürek olmezdir,
Ömrüm söýgä bagş edilen gözlegdir.

XIII.

Ömrüm söýgä bagş edilen gözlegdir,
Özümi ýitirdim gözlegiňde men.
Ýşka uçran ýürek asla dözmezdir,
Besdir, galsam ýyldyz gözleriňde seň.

Günüň ýa:ryn siňdirip her bendime,
Gözlege bagş etdim oň galan ýaryn.
Nirä barsam,
Nirä barsam men diňe,
Saňa däl-de, gussalarma duşýaryn.

Kalbyň rahatlygy bermez teselli,
Didelerňe düşnüsiz bir gam inse.
...Ýşk syçradyp, ýaşap ýörkäň sen indi,
Söýmän ýaşamaklyk dälmi geň, eýse?!

Söýdüm, şeydip, ençe jebre dözlendir,
Meni ýşka uçradan seň gözleňdir.

XIV.

Meni ýşka uçradan seň gözleňdir,
Seni görýän, gözlerimi ýumsamam.
Niçe aý-gün synagynda gezlendir,
Senden özgäň ýşk-mährine suwsaman.

Garamyk gözlere gowşanymda men,
Ýeňläp gitdim, ýogsa gursagym otdy.
...Söýgiňi şol gezek duşanymda men,
Sen däl, seniň yşkbaz gözleriň aýtdy.

Ýylgyrdyň. Şol pursat dünýäm ýylgyrdy,
Güldüň. Arzuwlarym açdylar ganat.
Azaldy ýüregiň sansyz ýygyrdy,
Guş deý göterildim şol dem, şol halat.

Siňip gitdim seň dünýäne, gözüne...
Ömrüm damdy ak kagyzyň yüzüne.

■ Magistral

Ömrüm damdy ak kagyzyň yüzüne,
Günler şygyr bolup kalbyma siňdi.
Çykjak bolsaň, sähra ine, düz, ine,
Hiç bir güýç ýolumy saklamaz indi.

Söýgi bar säheriň ümüs-tamşynda,
Ýagty pikirlerim Gün bilen doglar.
Joşgun bar guşlaryň göge galşynda,
Barmyka men ýaly yşksyran oglan?!

Ýoluma çäýylar şapagyň reňki,
Dogjak Gün yşkymy dünýä güjeňlär.
Setirlerim göge uçurar, belki
Günler meni bagtyň boýuna deňlär.

Ömrüm söýgä bagş edilen gözlegdir,
Meni yşka uçradan seň gözleňdir.

(06.2020ý).

Goçmyrat ORAZBERDIÝEW. Poemalar